

*hokimligi
maksiabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi*

*maksiabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
—umumi o'rta ta'lim maktabi
matematika fani o'qituvchisi*

*ning
20__-20__-o'quv yilida
8-10-sinf iqtidorli o'quvchilar uchun
matematika fanidan*

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfি	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“_____” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari To‘garak rahbari _____

To ‘garak rahbari _____

“

_” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

*To‘garak rahbari_*

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘

**20__-20__-o‘quv yili iqtidorli o‘quvchilar uchun tuzilgan “_____”
to‘garagining
ISH REJASI**

Nº	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1	Kasrlarni umumiy maxrajga keltirish.	1		
2	Algebraik kasrlarni qo‘sish va ayirish.	1		
3	Ratsional ko‘rsatkichli daraja qatnashgan algebraik ifodalarni soddalashtirish.	1		
4	Sonli tengsizliklarning asosiy xossalari.	1		
5	Sonli tengsizliklarni darajaga ko‘tarish.	1		
6	Trapetsiyaning o‘rtal chizig‘i.	1		
7	Miqdorlarning taqribiy qiymatlari.	1		
8	Nisbiy xatolik.	1		
9	Kvadrat va uning xossalari.	1		
10	Bikvadrat tenglama.	1		
11	$u \propto ax^2$ Funksiya	1		
12	$u \propto ax^2 Q bx^e$ Funksiya.	1		
13	Funksiyaning juftligi va toqligi	1		
14	3d-geometriya – fazoviy jismlarda planimetriya masalalari	1		
15	Ko‘pburchaklarning o‘xshashligi.	1		
16	Burchakning radian o‘lchovi.	1		
17	Uchburchaklar o‘xshashligining birinchi alomati	1		
18	Uchburchaklar o‘xshashligining uchinchi alomati	1		
19	Amaliy mashq va tatbiq	1		
20	Tarixiy masalalar	1		
21	Geometrik progressiya dastlabki n ta hadining yig‘indisi	1		
22	Hodisaning ehtimolligi	1		
23	Kvadrat tengsizlik.	1		
24	Geometriyaning mantiqiy tuzilishi.	1		
25	Funksiya.	1		
26	Fazoda to‘g‘ri chiziqlar va tekisliklar.	1		
27	Juft va toq funksiyalar.	1		
28	Funksiyalarning o‘sishi va kamayishi.	1		
29	Ratsional tengsizliklar.	1		
30	Ko‘rsatkichli va logarifmik funksiyalar.	1		
31	Logarifmik tengsizliklar.	1		
32	Fazoda parallel proyeysiylash.	1		
33	Trigonometrik tengsizliklar.	1		
34	Fazoda perpendikulyar, og‘ma va masofa.	1		

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____ To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Kasrlarni umumiy maxrajga keltirish.

Maqsadlar:

- o'quvchilarga mavzu bo'yicha nazariy ma'lumotlar berish, o'quvchilarda mavzu bo'yicha bilim, malaka va ko'nikmalarni hosil qilish.
- o'quvchilarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, komil inson sifatida voyaga yetkazish, to'garakka va matematika faniga bo'lgan qiziqishini oshirish.
- o'quvchilarning xotirasini shakllantirish, dunyoqarashini kengaytirish, ularni mantiqiy fikrlashga o'rgatish.

Tayanch kompetensiyalar:

Axborot bilan ishlash kompetensiya elementi: mavzu doirasida ko'rsatilgan multimedia ilovalariga ongli munosabat bildirish.

Fanga oid kompetensiyalar: matematik masalarni yechishda tarixiy ma'lumotlarni bilishlari kerak.

Mashg'ulot turi: yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, tarqatma materiallar

I.Tashkiliy qism: Salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Oddiy kasrlarni qo'shishda avval kasrlar umumiy maxrajga keltirib olinadi. Masalan, kasrlar uchun umumiy maxraj 100 soni bo'ladi, bu son 4, 25, 10 sonlarining eng kichik umumiy karralisidir.

Algebraik kasrlarning umumiy maxraji shu kasrlar maxrajlariningeng kichik umumiy karralisidir. Kasrlarni umumiy maxrajga keltirishda kasrning asosiy xossasidan foydalilanadi.

IV.Mustahkamlash:

Algebraik kasrlarni umumiy maxrajga keltirish uchun:

- berilgan kasrlarning umumiy maxrajini topish;
- har bir kasr uchun qo'shimcha ko'paytuvchini topish,
- har bir kasrning suratini uning qo'shimcha ko'paytuvchisiga ko'paytirish;
- har bir kasmi topilgan surat va umumiy maxraj bilan yozish kerak.

Kasrlarni umumiy maxrajga keltirish uchun ularning surat va maxrajini qo'shimcha ko'paytuvchilarga ko'paytirish kerak, ular esa umumiymaxrajni har bir kasrning maxrajiga bo'lish yo'li bilan topiladi.

V. Uyga vazifa:

Bir qurt yerdan yerdan daraxtning uchiga chiqmoqchi bo'libdi. Daraxt bo'ylab kechasi 2 m balandlikka chiqqach, kunduzi esa 1m pastga tushar ekan. 9-kechada daraxtning uchiga chiqib olibdi. Daraxtning balandligi necha metr ekan?

Kasrlarni umumiy maxrajga keltirish.

19

- Kasrlarni umumiy maxrajga keltirish.
- $\frac{3}{5}$ va $\frac{4}{7}$ sonlarini umumiy
- Maxrajga keltirish.
EKUK(5;7)=35. Demak 1-kasrni 7ga, 2-kasrni 5ga ko'paytiramiz.
 $\frac{21}{35}$ va $\frac{20}{35}$

Sana: "___" 20__-yil. Sinfalar: _____ To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Algebraik kasrlarni qo'shish va ayirish.

Maqsadlar:

- o'quvchilarga mavzu bo'yicha nazariy ma'lumotlar berish, o'quvchilarda mavzu bo'yicha bilim, malaka va ko'nikmalarini hosil qilish.
- o'quvchilarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, komil inson sifatida voyaga yetkazish, to'garakka va matematika faniga bo'lgan qiziqishini oshirish.
- o'quvchilarning xotirasini shakllantirish, dunyoqarashini kengaytirish, ularni mantiqiy fikrlashga o'rgatish.

Tayanch kompetensiyalar:

Axborot bilan ishlash kompetensiya elementi: mavzu doirasida ko'rsatilgan multimedia ilovalariga ongli munosabat bildirish.

Fanga oid kompetensiyalar: matematik masalarni yechishda tarixiy ma'lumotlarni bilishlari kerak.

Mashg'ulot turi: yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, tarqatma materiallar

I.Tashkiliy qism: Salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Bir xil maxrajli kasrlarni qo'shish va ayirish qoidalarini bimday yozish mumkin:

$$\frac{a}{m} + \frac{b}{m} = \frac{a+b}{m};$$

$$\frac{a}{m} - \frac{b}{m} = \frac{a-b}{m}.$$

Har xil maxrajli kasrlami qo'shish yoki ayirish uchun bu kasrlami umumiylashtirish kerak.

IV.Mustahkamlash:

Turli maxrajli kasrlarni qo'shish yoki ayirishni ushbu tartibda bajarish

mumkin:

- kasrlarning umumiylashtirilishi;
- kasrlar umumiylashtirilishi;
- hosil bo'lgan kasrlar qo'shilishi;
- mumkin bo'lsa, natija soddalashtirilishi.

V. Uyga vazifa:

Algebraik kasrlarni qo'shing va ayiring

$$1) \frac{2x}{3(a-b)} + \frac{x}{a-b};$$

$$3) \frac{2a^2}{3(a+1)} + \frac{5a^2}{4(a+1)};$$

$$2) \frac{7x}{2(x-1)} - \frac{5x}{x-1};$$

$$4) \frac{4y}{5(y-3)} - \frac{5x}{2(y-3)}.$$

Agar A,B kasrlarning surʼat yoki maxrajidagi ishorani qarama-qarshi kasrlar hosil bo'lishini taʼkidlab o'tamiz:

$$\frac{-a}{b} = -\frac{a}{b}; \quad \frac{a}{-b} = -\frac{a}{b},$$

→ Masalan. $\frac{-3}{7} = -\frac{3}{7}; \quad \frac{-a}{1-a} = -\frac{a}{1-a} = \frac{a}{a-1};$

→ masal a 3a(x-y)
kasrlari qisqartirilishi (x-y)

$$\frac{3a(y-x)}{a^2(x-y)} = \frac{-3a(y-x)}{a^2(y-x)} = \frac{-3}{a} = -\frac{3}{a}.$$

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____ To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Ratsional ko'rsatkichli daraja qatnashgan algebraik ifodalarni soddalashtirish.

Maqsadlar:

- o'quvchilarga mavzu bo'yicha nazariy ma'lumotlar berish, o'quvchilarda mavzu bo'yicha bilim, malaka va ko'nikmalarini hosil qilish.
- o'quvchilarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, komil inson sifatida voyaga yetkazish, to'garakka va matematika faniga bo'lgan qiziqishini oshirish.
- o'quvchilarning xotirasini shakllantirish, dunyoqarashini kengaytirish, ularni mantiqiy fikrlashga o'rgatish.

Tayanch kompetensiyalar:

Axborot bilan ishlash kompetensiya elementi: mavzu doirasida ko'rsatilgan multimedia ilovalariga ongli munosabat bildirish.

Fanga oid kompetensiyalar: matematik masalarni yechishda tarixiy ma'lumotlarni bilishlari kerak.

Mashg'ulot turi: yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, tarqatma materiallar

I.Tashkiliy qism: Salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Bu mavzuga oid mashqlarni bajarishda algebraik kasrlar va ular ustidaamallar, qisqa ko'paytirish formulalari va ratsional ko'rsatkichli darajaning xossalardan foydalaniladi.

1- masala. Ifodani soddalashtiring

$$\left| \frac{\frac{1}{(x^4+y^4)^2} + \frac{1}{(x^4-y^4)^2}}{\frac{1}{x+(xy)^2}} \right|^5 \cdot x^3 \cdot \sqrt[3]{x\sqrt{x}}, \quad x > 0, \quad y > 0.$$

$$\Delta \quad 1) \quad \sqrt[3]{x\sqrt{x}} = \sqrt[3]{\sqrt{x^3}} = \sqrt[6]{x^3} = \sqrt{x};$$

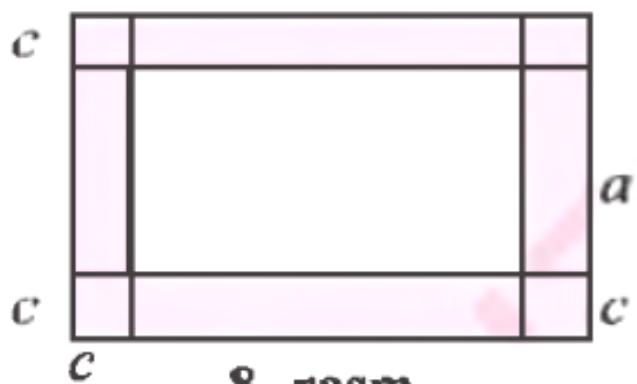
b

IV.Mustahkamlash:

Berilgan o'lchamlar bo'yicha bo'yagan yuzni hisoblash foranjlasini chiqaring

2) $2bc - 2c(a - 2c) = 2ac + 2c(b - 2c)$ tenglikning to'g'riligini shakl yordamida ko'rsating;

3) shtrixlangan yuzni ikkita to'g'ri to'rtburchak yuzlarining ayirmasi sifatida tasvirlang.

8 - rasm.

V. Uyga vazifa:

Tengliklarning to'g'riligini tekshiring, ularga geometrik sharh bering. Mos shakllar chizing:

- $(a + b)(c + d) \sim ac + bc + ad + bd :$
- $(a + b)(c - d) = ac + bc - ad - bd ;$
- $(a + b + c)(d + 1) = ad + bd + cd + ac + bc + cl$

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o‘zingiz uchun kerakli ma’lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomeriga telegram orqali bog‘lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi.

40 listdan iborat matematika fanidan

8-10-sinf iqtidorli o‘quvchilarga 34 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

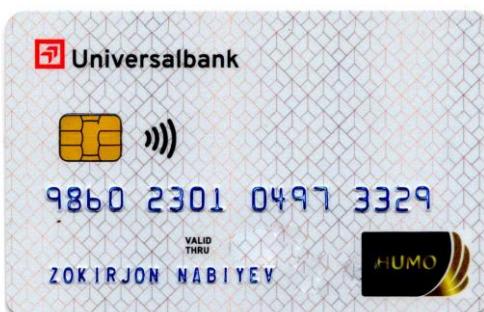

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabihev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng
yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga
joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**

*Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega
bo‘ling!*

Bizda maktablar uchun quydagи hujjatlar mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to‘garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Maktab ish hujjatlari**
- 9. Direktor ish hujjatlari**
- 10. MMIBDO‘ ish hujjatlari**
- 11. O‘IBDO‘ ish hujjatlari**
- 12. Psixolog hujjatlari**
- 13. Xotin-qizlar qo‘mitasi ish hujjatlari**
- 14. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 15. Besh tashabbus hujjatlari**
- 16. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**